

Konu Başlığında ‘Eleştirel Düşünme’ Kavramı Geçen, Yök Veri Tabanına Kayıtlı Yüksek Lisans Ve Doktora Tezlerinin Farklı Değişkenlere Göre Sınıflandırılması

¹Süleyman Arslantaş and ^{*2}Ahmet Kurnaz

¹Dr., Mareşal Mustafa Kemal Orta Okulu, Selçuklu, Konya, Türkiye

^{*2}Yrd. Doç. Dr., Özel Eğitim ABD., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya, Türkiye

Özet

Eleştirel düşünmeyi betimleyen önemli kavramlardan biri bağımsız ve özgün düşünmedir. Eleştirel düşünen kişi, başkalarının görüş ve düşüncelerini pasif bir şekilde kabul etmez, aksine onları analiz ederek, bağımsız şekilde kendi düşüncesini oluşturur. Bu bağımsızlık kişinin zihnini, kalbini ve eylemlerini özgürleştirir (Doğanay ve Ünal, 2006).

Bu bağlamda eleştirel düşünmenin tanımı ise, bir sorun ya da bir durum üzerine akıl yürüterek (var olan duruma ilişkin bilgi toplamak, varsayımları ve kanıtları belirlemek ve belirlenen kanıtları tartışmak, kişisel çıkarsama ve sentezlerde bulunmak) bir yargıya ulaşmak biçiminde özetlenebilir (Demir, 2006).

Eleştirel düşünme tüm meslek gruplarında temel bir beceri haline gelmiştir. Ülkemizde bilgi ve teknoloji üretimi ve halkın aldığı hizmetlerin niteliğinin artırılmasında eğitimci, doktor, eczacı, hukukçu, mühendis, mimar, bankacı, sanayici, inşaatçı, hemşirelik gibi profesyonel meslek sahipleri başta olmak üzere tüm meslek sahiplerinin genelde etkin düşünme becerilerine ve özelde eleştirel düşünme becerilerine sahip olmaları önemli bir yer tutmaktadır.

Bu çalışma ile Konu Başlığında ‘Eleştirel Düşünme’ Kavramı Geçen, YÖK veri tabanına kayıtlı yüksek lisans ve doktora tezlerinin farklı değişkenlere göre sınıflandırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın verileri 1999-2014 yılların arasında yapılmış ve YÖK veri tabanına kayıtlı 211 yüksek lisans ve doktora tezinden elde edilmiştir. Çalışma bir betimsel tarama niteliğinde olup verilerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır.

Tezler aşağıdaki başlıklarda incelenmiş ve sınıflandırılmıştır:

- (1) Tezin akademik düzeyi
- (2) Tezin hazırlandığı üniversite
- (3) Tezin hazırlandığı yıl
- (4) Tezin türü
- (5) Tezin araştırma modeli
- (6) Katılımcıların eğitim düzeyi
- (7) Ana bilim dalı alanı
- (8) Araştırmacı cinsiyeti
- (9) Tez danışman unvanı
- (10) Tez sayfa sayıları

Araştırma sonucunda, eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu yüksek lisans tezi olarak gerçekleştirildiği ve tezlerin çoğunluğu eski ve köklü üniversitelerde gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu alanda özel üniversiteler neredeyse yok denecek sayıda bu alanda tez yapmıştır.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezler 2009 ile 2012 arasında sayısal olarak en yüksek noktaya ulaştığı, tezlerin yüksek lisans düzeyinde çoğunluğunun nicel tarama, doktora düzeyinde çoğunluğunun karma ve deneysel çalışma niteliğinde olduğu belirlenmiştir.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu, üniversite ve ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak

gerçekleştirilirken, meslek grupları olarak öğretmenler ve hemşireler tezlerde katılımcı olarak öne çıkmıştır.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu eğitim alanlarında gerçekleştirilmiş, eğitim dışında hemşirelik ve sağlık alanları öne çıkarken hukuk, siyasal, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji gibi alanların neredeyse hiç çalışma yapmamış olması dikkat çekicidir.

Eleştirel düşünme ile ilgili yapılan tez çalışmalarının çoğunluğunun kadın araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiş olması da dikkati çeken bir başka unsurdur.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel düşünme, Sınıflandırma, Yüksek lisans, Doktora

1. Giriş: Düşünme, içinde bulunulan durumu anlayabilmek amacıyla yapılan aktif, amaca yönelik organize zihinsel süreçlere verilen addır. Her şey düşüncede yatar, düşüncelerle yönetilir ve üretilir. Düşünceler zihin, beden ve ruh arasındaki denge oluşturularak bütünleştirilir. Ancak bu düşüncelerden etkili olanının seçilmesi için elemeler yapılmalıdır. Bu da eleştirel düşünerek gerçekleştirilir. Genel geçer, daha önce düşünülmemiş fikirleri ortaya koyarken yaratıcılık ön plana çıkar. Hayatı oluşturan şeyler düşüncenin sürekli kreasyonudur (Kurnaz, 2011) .

Düşünme dış dünyanın insan zihnine yansımasıdır. Ayrıca düşünme, zihni olarak tasarlanan, biçim verilen, canlandırılan nesne, fikir, anlamlarına gelmektedir

Düşünme, bireyi iç ya da dış etmenler bakımından rahatsız eden, bireyin fiziksel ve psikolojik dengesini bozan olayların giderilmesi için girişilen kasıtlı zihinsel davranışların tümüdür (Kazancı, 1989: 12).

Günümüz eğitimcileri eleştirel düşünmenin, özel bir düşünce alanına ya da biçimine ilişkin kusursuz düşünceyi ortaya çıkaran disiplinli ve öz denetimli düşünme olduğunu kabul etmekte ve iki biçimde oluştuğunu ifade etmektedirler. Eğer zihinsel süreç özel bir grubun ya da bireyin çıkarlarına hizmet etmek için disipline edilirse, konu ile ilgili diğer kişilerin dışında kalır. Karmaşıktır ve "zayıf duyulu eleştirel düşünme" olarak adlandırılabilir. Eğer karşıt grupların ya da bireylerin çıkarlarını göz önüne almaya disipline edilirse, tarafsızdır ve "sağlam duyulu eleştirel düşünme" olarak adlandırılabilir. Zayıf duyulu ve sağlam duyulu eleştirel düşünme arasındaki farklılık, felsefi temelli bir sayılıtdan hareketle ortaya konulabilir. Zayıf duyulu eleştirel düşünme, düşünce analizi, sentez ve değerlendirme gibi eleştirel düşünmenin mikro becerilerinden oluşurken, sağlam duyulu eleştirel düşünme bir soruna ilişkin disiplinli, tarafsız, perspektif içerir. Sağlam duyulu eleştirel düşünme sürecinin doğal sonucu olarak, birey benmerkezciliğin ve kendini aldatmanın neden olacağı tuzaklardan kurtulmuş olur (Demirel ve Şahinel, 2005).

Watson ve Glaser (1964), eleştirel düşünmeyi problem çözme, sorgulama ve araştırma gibi edimleri kapsayan genel bir süreç olarak tanımlamakta ve hem bir beceri hem de bir tutum olarak sorunu tanıma, sorunun çözümü için uygun bilgileri toplama ve seçme, yapılandırılmış ve yapılandırılmamış varsayımları tanıma, ilgili ve sonuca götürücü varsayımları seçme ve formüle etme, geçerli sonuçları çıkarma ve sonuçların geçerliğini tartışma olarak özetlemektedir.

Eleştirel düşünme konusunda pek çok çalışması bulunan Ennis (1989) eleştirel düşünme kavramını, bireyin ne yaptığı veya neye inandığıyla ilgili karar verirken akla uygun (reasonable) ve derinlemesine (reflective) düşünmesi olarak tanımlamaktadır. McPeck (1981)' e göre ise, verilen bir disiplin alanının içeriği ve bilgileri üzerinde şüpheli biçimde, derinlemesine düşünerek bir etkinlikle meşgul olma eğilimi veya becerisidir. Bu iki tanım birleştirilirse şöyle bir tanım yapılabilir. Eleştirel düşünme, "bireyin ne yaptığı veya inandığıyla ilgili akılcı kararlar verirken şüpheli biçimde ve derinlemesine düşünerek bir etkinlikle meşgul olma eğilimi veya becerisidir.

Eleştirel düşünmeyle ilgili farklı tanım ve yaklaşımları değerlendirdiğimizde, bazı ortak noktalara ulaşmak mümkündür. Öncelikle eleştirel düşünme, bilgi, strateji, beceri ve tutumları içine alan karmaşık ve bütüncül bir düşünme sürecidir. Bu düşünme sürecinin temel özelliklerini kısaca aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür (Doğanay ve Ünal , 2006):

Eleştirel düşünme genelde, gerçeği nesnel bir şekilde algılama sürecidir. Ancak gerçekler bize görüldüğü gibi olmayabilir. Bu nedenle eleştirel düşünme, gerçeği bütün olarak tüm olumlu ve olumsuz, bize görünen ve görünmeyen yönleriyle araştırıp, onun hakkında bir yargıya varmadır. Eleştirel düşünme bilgiye dayalı akıl yürütme sürecidir. Ancak bilgilenme süreci kritik bir süreçtir. Bu süreçte bilgilerin kaynaklarının sorgulanması, bilgiyi farklı kaynaklardan sorgulayarak çapraz kontrollerin yapılması, sayıltıların ve önyargıların belirlenmesi gerekir. Eleştirel düşünen kişi, niçin ve nasıl düşündüğünün farkındadır. Yalnızca kendi düşünme süreçlerinin farkında değil, başkalarının düşünme süreçlerini de göz önünde bulundurur.

Eleştirel düşünmeyi betimleyen önemli kavramlardan biri de bağımsız ve özgün düşünmedir. Eleştirel düşünen kişi, başkalarının görüş ve düşüncelerini pasif bir şekilde kabul etmez, aksine onları analiz ederek, bağımsız şekilde kendi düşüncesini oluşturur. Bu bağımsızlık kişinin zihnini, kalbini ve eylemlerini özgürleştirir (Doğanay ve Ünal, 2006).

Bu bağlamda eleştirel düşünmenin tanımı ise, bir sorun ya da bir durum üzerine akıl yürüterek (var olan duruma ilişkin bilgi toplamak, varsayımları ve kanıtları belirlemek ve belirlenen kanıtları tartışmak, kişisel çıkarsama ve sentezlerde bulunmak) bir yargıya ulaşmak biçiminde özetlenebilir (Demir, 2006).

Eleştirel düşünme tüm meslek gruplarında temel bir beceri haline gelmiştir. Ülkemizde bilgi ve teknoloji üretimi ve halkın aldığı hizmetlerin niteliğinin artırılmasında eğitimci, doktor, eczacı, hukukçu, mühendis, mimar, bankacı, sanayici, inşaatçı, hemşirelik gibi profesyonel meslek sahipleri başta olmak üzere tüm meslek sahiplerinin genelde etkin düşünme becerilerine ve özelde eleştirel düşünme becerilerine sahip olmaları önemli bir yer tutmaktadır. Ülkemizde 2071 hedefleri çerçevesinde yetiştirilmek istenilen aydınların yaratıcı, yansıtıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme becerileri üst düzey zihinsel becerileri ile donatılmış olması hedeflenmektedir. Tüm meslek sahiplerini ülkenin kalkınmasına katkı sağlayacak bilgi ve teknolojileri üretecek ve meslektaşları ile uluslararası düzeyde rekabet edebilmelerini sağlamak için üst düzey beceriler ile donatılmaları bir zorunluluk haline gelmiştir.

Yukarıda sayılan sebeplere dayalı olarak tüm alanlarda eleştirel düşünmenin kazandırılması ve bireylerin eleştirel düşünme gücünün belirlenmesine yönelik araştırmalar yapılmaktadır.

Gelecek yıllarda da bu araştırmaların yapılacağı kesindir. Bu araştırmaların hangi meslek alanlarında hangi düzeyde hangi noktalara yoğunlaşarak yapıldığının belirlenmesine ve önümüzdeki araştırmaların buna göre şekillendirilmesine ihtiyaç vardır.

Bu çalışma ile Konu Başlığında ‘Eleştirel Düşünme’ Kavramı Geçen, YÖK veri tabanına kayıtlı yüksek lisans ve doktora tezlerinin farklı değişkenlere göre sınıflandırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın verileri 199-2014 yılların arasında yapılmış ve YÖK veri tabanına kayıtlı 211 yüksek lisans ve doktora tezinden elde edilmiştir. Çalışma bir betimsel tarama niteliğinde olup verilerin analizinde betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır.

Tezler aşağıdaki başlıklarda incelenmiş ve sınıflandırılmıştır:

- (1) Tezin akademik düzeyi
- (2) Tezin hazırlandığı üniversite
- (3) Tezin hazırlandığı yıl
- (4) Tezin türü
- (5) Tezin araştırma modeli
- (6) Katılımcıların eğitim düzeyi
- (7) Ana bilim dalı alanı
- (8) Araştırmacı cinsiyeti
- (9) Tez danışman unvanı
- (10) Tez sayfa sayıları

2.Bulgular ve Yorum

211 tezden elde edilen bulgular aşağıda belirtilmiştir. Araştırmanın sorularından biri tezlerin yüksek lisans ve doktora dağılım oranı idi. elde edilen bulgular Tablo -1'de gösterilmiştir.

Tablo -1: Tezlerin Akademik Düzeylere (Yüksek Lisans/Doktora) Göre Dağılımı

Tez Türü	N	%
Yüksek Lisans	152	% 72
Doktora	59	% 28
Toplam	211	% 100

211 tezin 152'si (%72) yüksek lisans, 59'u (%28) doktora tezidir. Verilere göre tezlerin büyük bir bölümü yüksek lisans tezidir.

Araştırmanın bir diğer sorusu eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin üniversitelere göre dağılımının nasıl olduğu idi. Elde edilen veriler Tablo - 2'de gösterilmiştir.

Tablo-2: Tezlerin Hazırlandığı Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	Y.Lisans (f)	%	Doktora (f)	%	Toplam	%
Gazi Ün.	12	7,9	13	22	25	11,8
Hacettepe Ün.	13	8,6	5	8,5	18	8,5
Çukurova Ün.	11	7,2	2	3,4	13	6,2

Ankara Ün.	7	4,6	4	6,8	11	5,2
Marmara Ün.	6	3,9	5	8,5	11	5,2
ODTÜ	4	2,6	5	8,5	9	4,3
Sakarya Ün.	8	5,3	1	1,7	9	4,3
Anadolu Ün.	4	2,6	4	6,8	8	3,8
Dokuz Eylül Ün.	3	2	5	8,5	8	3,8
Fırat Ün.	3	2	4	6,8	7	3,3
İstanbul Ün.	4	2,6	3	5,1	7	3,3
İzzet Baysal Ün.	6	3,9	1	1,7	7	3,3
18 Mart Ün.	6	3,9	-	-	6	2,8
A.Menderes Ün.	3	2	2	3,4	5	2,4
Selçuk Ün.	4	2,6	1	1,7	5	2,4
Atatürk Ün.	3	2	1	1,7	4	1,9
Karaelmas Ün.	4	2,6	-	-	4	1,9
M. Kemal Ün.	4	2,6	-	-	4	1,9
Yeditepe Ün.	4	2,6	-	-	4	1,9
Bilkent Ün.	3	2	-	-	3	1,4
Ege Ün.	2	1,3	1	1,7	3	1,4
Kocatepe Ün.	3	2	-	-	3	1,4
Konya NEÜ	3	2	-	-	3	1,4
Mersin Ün.	3	2	-	-	3	1,4
Osmangazi Ün.	3	2	-	-	3	1,4
Yıldız Teknik Ün.	2	1,3	1	1,7	3	1,4
İnönü Ün.	2	1,3	-	-	2	0,9
Kocaeli Ün.	2	1,3	-	-	2	0,9
Sıtkı Koçman Ün.	2	1,3	-	-	2	0,9
Sütçü İmam Ün.	2	1,3	-	-	2	0,9
Adıyaman Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Amasya Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Atılım Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Cumhuriyet Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Çağ Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Erciyes Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
G.Osmanpaşa Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
İTÜ	1	,7	-	-	1	0,5
Kafkas Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
KTÜ	1	,7	-	-	1	0,5
M. Akif Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
19 Mayıs Ün.	-	-	1	1,7	1	0,5
S. Demirel Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
T. Erdoğan Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Uludağ Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Uşak Ün.	1	,7	-	-	1	0,5
Yüzüncü Yıl Ün.	1	,7	-	-	1	0,5

Toplam	152	100	59	100	211	100
---------------	------------	------------	-----------	------------	------------	------------

Eleştirel düşünme ile ilgili en çok tez yapılmış üniversiteler 25 tez ile (%11,8) Gazi Üniversitesi, 18 tez ile (%8,5) Hacettepe Üniversitesi, 13 tez ile (%6,2) Çukurova Üniversitesi, 11 tez ile (%5,2) Ankara Üniversitesi, 11 tez ile (%5,2) Marmara Üniversitesi, 9 tez ile (%4,3)

ODTÜ, 9 tez ile (%4,3) Sakarya Üniversitesi, 8 tez ile (%3,8) Anadolu Üniversitesi ve 8 tez ile (%3,8) Dokuz Eylül Üniversitesi'dir. Adıyaman, Amasya, Atılım, Cumhuriyet, Çağ, Erciyes, G.Osmanpaşa, İTÜ, Kafkas, KTÜ, M. Akif, 19 Mayıs, S. Demirel, T. Erdoğan, Uludağ, Uşak ve Yüzüncü Yıl Üniversiteleri 1'er tez (%0,5) ile eleştirel düşünme ile ilgili en az tez yapılmıştır.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin yayınlandığı yıllara ilişkin veriler Tablo-3'te görülmektedir.

Tablo-3: Tezlerin Hazırlandığı Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Y.Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
1999	2	1,3	-	-	2	0,9
2000	-	-	-	-	-	-
2001	2	1,3	2	3,4	4	1,9
2002	5	3,3	1	1,7	6	2,8
2003	3	2,0	-	-	3	1,4
2004	2	1,3	2	3,4	4	1,9
2005	6	3,9	2	3,4	8	3,8
2006	6	3,9	4	6,8	10	4,7
2007	7	4,6	7	11,9	14	6,6
2008	13	8,6	3	5,1	16	7,6
2009	19	12,5	4	6,8	23	10,9
2010	22	14,5	6	10,2	28	13,3
2011	24	15,8	8	13,5	32	15,2
2012	16	10,5	5	8,5	21	10,0
2013	14	9,2	13	22,0	27	12,8
2014	11	7,2	2	3,4	13	6,2
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo-3'te görüldüğü gibi eleştirel düşünme ile ilgili en çok tez 32 tez ile (%15,2) 2103, 28 tez ile (%13,3) 2010, 27 tez ile (%12,8), 23 tez ile (%10,9) 2009 ve 21 tez ile (%10,0) 2012 yıllarında yapılmıştır. Tezlerin 2009 ile 2013 yılları arasına yoğunlaştığı görülmektedir.

Eleştirel düşünme üzerine yapılan tezlerin araştırma türleri ile ilgili veriler Tablo-4'te görülmektedir.

Tablo-4: Tezlerin Araştırma Türlerine Göre Dağılımı

Tür	Y.Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
Nicel	129	84,9	14	23,7	175	82,9
Nitel	20	13,2	14	23,7	24	11,4
Karma	3	2,0	31	52,6	12	5,7
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo-4'te görüldüğü gibi tezlerin %82,9'u (175) nicel araştırma türünde, %11'4'ü (24) nitel araştırma türünde ve 5,7'si (12) karma yöntemle yapılmıştır.

Eleştirel düşünme üzerine yapılan tezlerin araştırma türleri ile ilgili veriler Tablo-5'te görülmektedir.

Tablo-5: Tezlerin Araştırma Modellerine Göre Dağılımı

Model	Y. Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
Deneyssel ve Yarı Den.	39	25,7	39	66,1	78	37,0
Tarama	113	74,3	20	33,9	133	63,0
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo-5'te görüldüğü gibi eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin 78'i (37) deneyssel ve yarı deneyssel, 133'ü (%63) tarama modelindedir.

Eleştirel düşünme üzerine yapılan tezlerin katılımcılarının eğitim düzeyleri ile ilgili veriler Tablo-6'da verilmiştir.

Tablo – 6: Tezlerin, Katılımcıların Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

Eğt. Düzeyi	Y.Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
İlköğretim (İlk ve Orta Okul)	52	34,2	17	28,8	69	32,7
Lise	20	13,2	8	13,6	28	13,3
Üniversite	52	34,2	29	49,2	81	38,4
Öğretmen, Hemşire vd.	28	18,4	5	8,4	33	15,6
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo-6'ya göre, Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin hedef kitlelerinde ilk sırayı Üniversite öğrencileri (N=81) almaktadır. Yüksek Lisans düzeyinde ilköğretim ve üniversite düzeyleri eşit sayıda (N=52) araştırmaya katılımcı olurken, meslek grupları çok sayıda (N=28) yüksek lisans tezine katılırken, doktora düzeyinde sadece beş araştırmaya katılımcı olmuşlardır. Lise öğrencileri, yüksek lisans ve doktora tezlerine yaklaşık oranda (%13) katılımcı olarak seçilmişlerdir.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin yapıldığı anabilim dalına ilişkin veriler Tablo-7'de gösterilmiştir.

Tablo-7: Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dal Alanı	Y.Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
Eğitim Bilimleri	56	36,8	28	47,5	84	39,8
Fen ve Matematik	19	12,5	10	16,9	29	13,7
İlköğretim (Sos. Okul ön., Din Kült.)	17	11,2	3	5,1	20	9,5
Sınıf Öğretmenliği	11	7,2	5	8,5	16	7,6
Hemşirelik	11	7,2	2	3,4	13	6,2
İngilizce ve Yabancı Diller	10	6,6	1	1,7	11	5,2

Türkçe ve Edebiyat	9	5,9	1	1,7	10	4,7
Bilgisayar ve Teknoloji	3	2	4	6,7	7	3,3
Özel Eğitim Ve Üstün Yetenekliler	3	2	2	3,4	5	2,4
Beden Eğitimi ve Spor	2	1,3	1	1,7	3	1,4
Güzel Sanatlar ve Müzik	2	1,3	1	1,7	3	1,4
Felsefe ve Din	2	1,3	-	-	2	0,9
Gazetecilik ve İletişim	1	0,7	1	1,7	2	0,9
Coğrafya	1	0,7	-	-	1	0,5
El Sanatları	1	0,7	-	-	1	0,5
Halkla İlişkiler	1	0,7	-	-	1	0,5
İşletme	1	0,7	-	-	1	0,5
Mimarlık	1	0,7	-	-	1	0,5
Sosyoloji	1	0,7	-	-	1	0,5
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo – 7’ye bakıldığında eleştirel düşünme ile ilgili tezlerden 84’ünün (%39,8) Eğitim Bilimleri, 29’ünün (%13,7) Fen ve Matematik alanlarında yapılmıştır. Diğer beş alanın sıralaması sayısı ve oranları aşağıdaki gibi olmuştur.

N=20 (%9,5) İlköğretim (Sos. Okul ön., Din Kült.)
N=16 (%7,6) Sınıf Öğretmenliği
N=13 (%6,2) Hemşirelik
N=11 (%5,2) İngilizce ve Yabancı Diller
N=10 (%4,7) Türkçe ve Edebiyat

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin hazırlayan araştırmacıların cinsiyetlerine ilişkin veriler Tablo-8’de gösterilmiştir.

Tablo – 8: Tezlerin Araştırmacı Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Cinsiyet	Y.Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
Kadın	112	73,7	36	61	148	70,1
Erkek	40	26,3	23	39	63	29,9
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo – 8’de verilen, yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarını gerçekleştiren araştırmacıların cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında kadın araştırmacıların, yüksek lisans düzeyinde daha fazla olmak üzere erkek araştırmacılara göre çoğunlukta olduğu görülmektedir. 211 araştırmanın 148’i (%70,1) kadın, 63’ü (%29,9) erkek araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Tez düzeylerine göre bakıldığında bu dağılım yüksek lisans, kadın 112 (%73,7), erkek 40 (%26,3) doktora düzeyinde kadın 36 (%61), erkek 23 (%39) şeklinde gerçekleşmiştir.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin tez danışmanlarının unvanlarına ilişkin veriler Tablo-9’de gösterilmiştir.

Tablo – 9: Tezlerin Tez Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

Danışman Unvanı	Y.Lisans	%	Doktora	%	Toplam	%
Dr./Yrd. Doç. Dr.	88	57,9	14	23,7	102	48,3
Doç. Dr.	28	18,4	14	23,7	42	19,9
Prof. Dr.	36	23,7	31	52,6	67	31,8
Toplam	152	100	59	100	211	100

Tablo – 9’deki veriler ışığında yüksek lisans ve doktora tezlerinin tez danışmanlarının unvanlarına göre dağılımına bakıldığında, yüksek lisans tezlerinde doktor ve yardımcı doçent doktor (%57,9), doktora tezlerinde ise profesör doktor (%52,6) unvanlarının çoğunlukta olduğu görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinin %57,9’u (N=88) Dr/Yrd. Doç. Dr., %18,4’ü (N=28) Doç. Dr., %23,7’si (N=36) Prof. Dr. unvanına sahip danışmanlarca yürütülmüştür. Doktora tezlerinin ise %23,7’si (N=14) Dr/Yrd. Doç. Dr., 23,7’si (N=14) Doç. Dr. ve %52,6’sı (N=31) Prof. Dr. unvanına sahip danışmanlarca yürütülmüştür. Toplamda tez danışmanlıklarında unvan dağılımlarına bakıldığında tezlerin %48,3’ü (N=102) Dr/Yrd. Doç. Dr., 19,9’u (N=42) Doç. Dr. ve %31,8’i (N=67) Prof. Dr. unvanına sahip akademisyenlerce yürütülmüştür.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin sayfa sayılarına ilişkin veriler Tablo-10’da gösterilmiştir.

Tablo – 10: Tezlerin Sayfa Sayıları

Tez Türü	N	Sayfa ortalaması	En az sayfa	En çok Sayfa
Yüksek Lisans	152	144,96	49	416
Doktora	59	249,89	116	630
Toplam	211	174,30	49	630

Tablo – 10’deki veriler ışığında yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayfa sayılarına göre inceleme sonuçlarına bakıldığında, yüksek lisans tezlerinin en az 49 sayfa, en fazla 416 sayfa olduğu görülmüş ve sayfa sayısı ortalaması 144,9 olarak bulunmuştur. Doktora tezlerinin sayfa sayı ve ortalamalarına bakıldığında en az 116 sayfa, en çok 630 sayfalık tezlere rastlanılmış ve tezlerin sayfa sayısı ortalaması 249,9 olarak bulunmuştur. Yüksek lisans ve doktora tezlerinin sayfa sayılarının genel ortalaması ise 174,3 olarak bulunmuştur.

3.Sonuç, Öneriler ve Tartışma

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu yüksek lisans tezi olarak gerçekleştirilmiştir.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu eski ve köklü üniversitelerde gerçekleştirilmiştir. Özel Üniversiteler neredeyse yok denecek sayıda bu alanda tez yapmıştır. Çukurova Üniversitesi özelinde bir tek öğretim üyesinin etkisi görülürken, buradan hareketle akademisyenlere bu alanda tez yapmaya özendirici tedbirler alınarak yeni üniversitelerinde araştırma yapması sağlanabilir.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezler 2009 ile 2012 arasında sayısal olarak en yüksek noktaya ulaşmıştır. Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin yüksek lisans düzeyinde çoğunluğu nicel tarama, doktora düzeyinde çoğunluğu karma ve deneysel çalışma niteliğinde gerçekleştirilmiştir. Deneysel ve karma çalışmaların yüksek lisans düzeyinde de artırılması ve her iki düzeyde de nitel çalışma örneklerinin sergilenmesine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu, üniversite ve ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Meslek grupları olarak öğretmenler ve hemşireler tezlerde katılımcı olarak öne çıkmaktadır. Eleştirel düşünme ile ilgili tezlerin çoğunluğu eğitim alanlarında gerçekleştirilmiştir. Eğitim dışında hemşirelik ve sağlık alanları öne çıkarken hukuk, siyasal, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji gibi alanların neredeyse hiç çalışma yapmamış olması dikkat çekicidir.

Eleştirel düşünme ile ilgili yapılan tez çalışmalarının çoğunluğunun kadın araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmiş olması da dikkati çeken bir başka unsurdur. Kadın araştırmaların oranı doktora çalışmalarına oranla yüksek lisans çalışmalarında daha yüksek olarak ortaya çıkmıştır.

4.Kaynakça

- Demirel, Ö., Ş. Semih. (2005). *Öğretimde Çağdaş Yaklaşımlar*. Ankara. Pegem Yayıncılık.
- Doğanay, Ahmet, and F. Ünal. "Eleştirel Düşünmenin Öğretimi. İçerik Türlerine Dayalı Öğretim." *Editör: A. Şimşek* Ankara: Nobel Yayıncılık (2006). Demir, M. K. (2006). *İlköğretim Dördüncü Ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Eleştirel Düşünme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Ankara, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (yayımlanmamış doktora tezi)
- Ennis, R. H. (1989). *Goals for Critical Thinking Curriculum*. A. Costa (ed), Developing Minds: A Source Book For Teaching Thinking. Virginia: Association For Supervision And Curriculum Development, 54-57.
- Kazancı, O. (1989). *Eğitimde Eleştirel Düşünme Ve Öğretimi*. İstanbul: Kazancı Kitap Aş.
- Kurnaz, A. (2007). İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Beceri ve İçerik Temelli Eleştirel Düşünme Öğretiminin Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Becerileri, Erişi ve Tutumlarına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Kurnaz, A. (2011)., Eleştirel Düşünme Öğretimi Etkinlikleri. Konya: Eğitim Akademi Kitabevi. İkinci Baskı.
- McPeck, John. E. (1981). *Critical Thinking and Education*. England Oxford: Martin Robenson.
- Watson ve Glaser (1964), Watson, G. Glaser, E. Critical thinking appraisal manual. Harcourt, Brace & World, New York; 1964.
- Yıldırım, A., H. Şimşek. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (Genişletilmiş beşinci baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Araştırma Kapsamında İncelenen Tezler

S. No	Yazar	Yıl	Tez Adı	Türü
1	AHMET ŞAHİN	2014	<i>İngilizce öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri düzeyleri ile eleştirel düşünme stratejilerini kullanma düzeyleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
2	KUBİLAY KAZANCI	2014	<i>İkinci nesil internet araçlarının özellikle işbirlikçi öğrenme ile kullanılmasının eleştirel düşünme becerileri üzerine etkisi</i>	Doktora
3	SEDA USTA GEZER	2014	<i>Yansıtıcı sorgulamaya dayalı genel biyoloji laboratuvarı etkinliklerinin fen bilgisi öğretmen adaylarının laboratuvar kullanımı özyeterlik algıları, eleştirel düşünme eğilimleri ve bilimsel süreç becerileri üzerine etkisi</i>	Doktora
4	DİDEM ÇETİNBAS GAZETECİ	2014	<i>İlköğretim 8. sınıf fen ve teknoloji dersinde oyun temelli öğrenmenin öğrencilerin akademik başarı ve eleştirel düşünme becerileri üzerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
5	TUĞBA ÖZTÜRK YILDIRIM	2014	<i>Yönetici hemşirelerin eleştirel düşünme becerileri ile araştırma kullanım engelleri ve kolaylaştırıcılarına ilişkin algıları</i>	Yüksek Lisans
6	AHMET YAVUZ KARAFİL	2014	<i>Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeylerinin çeşitli demografik faktörler açısından incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
7	ZEHRA ÖZLEM ATALAY	2014	<i>Farklılaştırılmış sosyal bilgiler öğretiminin üstün zekalı öğrencilerin akademik başarı, tutum, eleştirel düşünme ve yaratıcılıklarına etkisi</i>	Doktora
8	ERENDİZ GÖRÜCÜ	2014	<i>Altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
9	GÖZDE TURAN	2014	<i>Beşinci sınıf öğrencilerinin sınıf atmosferi algıları ile eleştirel düşünmeye karşı tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
10	EZEL AKARSU PULAT	2014	<i>Performans görevlerinin öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerine ve akademik başarılarına etkisi</i>	Yüksek Lisans
11	YAVUZ YAMAN	2014	<i>Beyin temelli fen öğretiminin üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin akademik başarılarına, yaratıcılıklarına, eleştirel düşüncelerine ve tutumlarına etkisi</i>	Doktora
12	NAZİF TÜRKMEN	2014	<i>Eğitim fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve yaratıcılık düzeylerinin karşılaştırılması</i>	Yüksek Lisans
13	FATMAGÜL TOPUZ	2014	<i>Öğrenme stillerinin ve eleştirel düşünme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Fen bilgisi öğretmen adayları</i>	Yüksek Lisans
14	MEHTAP ÖZEN	2013	<i>Matematik öğretmeni adaylarının popüler medya metinlerinde istatistiksel ve olasılıksal bilgileri bağlamında eleştirel düşünme süreçlerinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
15	SİNEM ÇEVİK	2013	<i>Vakıf üniversitesindeki öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans

16	GÖZDE DURAN AYMIŞ	2013	6. sınıf Türkçe dersi metinlerinin eleştirel düşünme bağlamında incelenmesi	Yüksek Lisans
17	BESİME ERGİN	2013	Tartışma yöntemine dayalı etkinliklerin sınıf öğretmen adaylarının genetiği değiştirilmiş (GD) besinlere ilişkin risk algılarına ve eleştirel düşünme eğilimlerine etkisinin incelenmesi	Yüksek Lisans
18	MUSTAFA ÇETİN	2013	İlkokul ve ortaokul din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin eleştirel düşünme becerisi açısından değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
19	CANSES TİCAN	2013	Yansıtıcı düşünmeye dayalı öğretim etkinliklerinin öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine, eleştirel düşünme becerilerine, demokratik tutumlarına ve akademik başarılarına etkisi	Doktora
20	GÜL EŞSİZOĞLU	2013	Sosyal bilgiler öğretiminde proje tabanlı öğrenmenin üstün zihin düzeyindeki öğrencilerin erişilerine, yaratıcı ve eleştirel düşünme düzeylerine etkisi	Yüksek Lisans
21	BİLAL SELÇUK	2013	Türkçe öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve özel alan yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Muğla ili örneği)	Yüksek Lisans
22	ŞULE DİNÇER GÖBEL	2013	Sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerisi öğretimi yeterlilikleri ve uygulamaları	Yüksek Lisans
23	BİLGE ÇAM AKTAŞ	2013	Ortaöğretimde Uluslararası Bakalorya Programı ile ulusal programdaki anadil öğretimi derslerinin eleştirel düşünme becerileri açısından karşılaştırılması	Doktora
24	ALPER ÇORAPÇIGİL	2013	Öz değerlendirme destekli fizik laboratuvar uygulamalarının üniversite öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerine etkisi	Yüksek Lisans
25	NURCAN TEKİN	2013	Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilimsel okuryazarlıkları ve eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Yüksek Lisans
26	BURCU DUMAN	2013	Üstbiliş dayalı bir öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının akademik başarı, üstbilişsel farkındalık, başarı motivasyonu ve eleştirel düşüncelerine etkisi	Doktora
27	ÇİĞDEM ÇAĞLAYAN ÖZTÜRK	2013	İlköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin bilimsel süreç, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi	Doktora
28	AYŞİN KAPLAN SAYI	2013	Farklaştırılmış yabancı dil öğretiminin üstün zekalı öğrencilerde erişkiye, eleştirel düşünmeye ve yaratıcılığa etkisi	Doktora
29	FATMA SAÇLI	2013	Yaratıcı drama eğitiminin aday beden eğitimi öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerileri ve eğilimleri üzerine etkisi	Doktora
30	RUKİYE ERSOY	2013	Biyoloji eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının ortaöğretim öğrencilerinin üstbilişsel farkındalıklarına ve eleştirel düşünme eğilimlerine etkisi	Doktora
31	MEMET ALİ TUNCER	2013	Okul yöneticilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ile karar verme stratejileri arasındaki ilişki: İstanbul ili Maltepe ilçesi örneği	Yüksek Lisans
32	MUSTAFA COŞAR	2013	Problem temelli öğrenme ortamında bilgisayar programlama çalışmalarının akademik başarı, eleştirel düşünme eğilimi ve bilgisayara yönelik tutuma etkileri	Doktora

33	SAFİYE BETÜL ALDEMİR	2013	<i>Proje tabanlı öğrenme yönteminin biyoloji öğretmen adaylarının akademik başarısı ve eleştirel düşünme becerisi üzerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
34	ŞENEL ELALDI	2013	<i>Yansıtıcı düşünme etkinlikleri ile destekli tam öğrenme modelinin tıp fakültesi öğrencilerinin üstbiliş becerileri, öz-düzenleme stratejileri, öz-yansıma becerileri, öz-yeterlik inançları, eleştirel düşünme becerileri ve akademik başarılarına etkisi</i>	Doktora
35	ZÜBEYDE SAYSAL ARAZ	2013	<i>İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji okuryazarlık düzeyleri ile eleştirel düşünme düzeyleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
36	TUBA KASIMOĞLU	2013	<i>Öğretmen adaylarında eleştirel düşünme, mantıksal düşünme ve problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi</i>	Yüksek Lisans
37	MÜCAHİT GÜLTEKİN	2013	<i>Eleştirel düşünme becerilerini geliştirme programının lise öğrencilerinin otomatik düşünceleri üzerindeki etkisi</i>	Doktora
38	KASIM KARATAŞ	2013	<i>Öğretmen adaylarının öz yönetimli öğrenmeye hazırbulunuşluklarının eleştirel düşünme eğilimleri, genel öz yeterlikleri ve akademik başarıları açısından yordanması</i>	Yüksek Lisans
39	BETÜL ALTAY	2013	<i>İngilizce öğrenme sürecinde bilişsel farkındalık, dil öğrenme stratejileri, eleştirel düşünme ve öz-düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
40	ÇİĞDEM ALDAN KARADEMİR	2013	<i>Öğretmen adaylarının sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerinin öğretmen öz yeterlik düzeyine etkisi</i>	Doktora
41	NİHAL AKDERE	2012	<i>Türkiye'de öğretmen adaylarının eleştirel düşünme düzeyleri, eleştirel düşünme öğretimine yönelik tutumları ve öz yeterlik seviyeleri</i>	Doktora
42	HÜLYA ERTAŞ	2012	<i>Okul dışı etkinliklerle desteklenen eleştirel düşünme öğretiminin, eleştirel düşünme eğilimine ve fizik dersine yönelik tutuma etkisi</i>	Doktora
43	FATMA BAHÇE	2012	<i>Eleştirel düşünme becerilerinin Hacettepe Üniversitesi İngiliz dili eğitimi programı 1. sınıf okuma ve yazma dersinde tartışmacı anlatım yoluyla desteklenmesi</i>	Yüksek Lisans
44	ELİF AYAZ	2012	<i>İlköğretim okullarındaki yöneticilerin eleştirel düşünme gücü üzerine bir araştırma: İstanbul ili, Avrupa yakası örneği</i>	Yüksek Lisans
45	ŞEYMA İLERİ	2012	<i>İlköğretim 4. ve 5. sınıf fen ve teknoloji dersi öğretim programının öğrencilerin bilimsel süreç ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
46	MELİKE TURAN	2012	<i>İlköğretim üçüncü sınıf hayat bilgisi dersinde öğrencilere eleştirel düşünme becerisini kazandırmak için önerilen etkinliklerin öğretmenler tarafından kullanılma sıklıkları: Siirt ili örneği</i>	Yüksek Lisans
47	YALÇIN KARALI	2012	<i>Eğitim fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri: İnönü Üniversitesi örneği</i>	Yüksek Lisans
48	MAHİNUR DURMUŞ	2012	<i>Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyinin belirlenmesi</i>	Yüksek Lisans

49	BURCU EVREN	2012	<i>Fen ve Teknoloji öğretiminde sorgulayıcı öğrenme yaklaşımının öğrencilerin sahip oldukları eleştirel düşünme eğilim düzeylerine ve fen ve teknoloji dersine yönelik tutumlarına etkisi</i>	Yüksek Lisans
50	SEVDA BAYDAR	2012	<i>Öğrenme stillerine göre lise öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimi</i>	Yüksek Lisans
51	GÖKHAN AKSU	2012	<i>Meslek yüksekokulu öğrencilerinin matematik dersi başarıları ile derse ilişkin tutumları, eleştirel düşünme eğilimleri ve mantıksal düşünme yetenekleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
52	İRFAN ERDOĞAN	2012	<i>Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilim düzeyleri üzerine bir inceleme</i>	Yüksek Lisans
53	ELİF HAS	2012	<i>Gazi Üniversitesi Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri üzerine bir çalışma</i>	Yüksek Lisans
54	EBRU DEMİRCİOĞLU	2012	<i>Eleştirel düşünme eğilimi ölçeği'nin uyarlama çalışması ve faktör yapısının farklı değişkenlere göre incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
55	SENAR ALKIN	2012	<i>İlköğretim öğretmenlerinin 'eleştirel düşünmeyi destekleme davranışlarının' değerlendirilmesi</i>	Doktora
56	SERAP YILMAZ ÖZELÇİ	2012	<i>Eleştirel düşünme tutumuna etki eden faktörler: Sınıf öğretmeni adayları üzerine bir çalışma</i>	Doktora
57	FUNDA TONUS	2012	<i>Argümantasyona dayalı öğretimin ilköğretim öğrencilerinin eleştirel düşünme ve karar verme becerileri üzerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
58	NURAY AKILLI	2012	<i>İlköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve yaratıcılık düzeylerinin değerlendirilmesi</i>	Yüksek Lisans
59	UFUK ULUÇINAR	2012	<i>Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin demokratik değerlerini yordama düzeyi</i>	Yüksek Lisans
60	BÜLGAN TOMAÇ	2012	<i>Maddeyi tanıyalım ünitesinin eleştirel düşünme yöntemiyle öğretiminin öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
61	ÖZCAN PALAVAN	2012	<i>Hayat bilgisi dersinde beyin temelli öğrenmenin öğrencilerin başarılarına tutumlarına ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi</i>	Doktora
62	FİLİZ KALELİOĞLU	2011	<i>Çevrimiçi tartışma yapısının öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile gerçek ve yansıyan eleştirel düşünme performanslarına etkisi</i>	Doktora
63	HİLAL KARABACAK	2011	<i>İlköğretim öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ve beşinci sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyi (Erzurum ili örneği)</i>	Yüksek Lisans
64	SİNAN SCHREGLMANN	2011	<i>Konu temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğretmen adaylarının akademik başarı, eleştirel düşünme eğilimine ve düzeyine olan etkisi</i>	Yüksek Lisans
65	MURAT KARAKOÇ	2011	<i>Yabancı dil eğitimi lisans öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve yatkınlıkları</i>	Yüksek Lisans
66	NİMET TORUN	2011	<i>Fen ve teknoloji öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
67	ELİF EMİNE BALTA	2011	<i>Waldmann modeli ile yapılan metin öğretiminin 8. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme becerilerine etkisinin incelenmesi</i>	Doktora

68	AHMET UTKU ÖZENSOY	2011	<i>Eleştirel okumaya göre düzenlenmiş sosyal bilgiler dersinin eleştirel düşünme becerisine etkisi</i>	Doktora
69	ZELİHA YÜCEL	2011	<i>WebQuest destekli matematik öğretiminin altıncı sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme becerilerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
70	BENGİ YURTSEVER	2011	<i>Mimarlık eğitiminde eleştirel düşünme becerisinin rolü: Birinci yıl tasarım eğitimi</i>	Yüksek Lisans
71	MUSA BAL	2011	<i>Okul öncesi öğretmenlerinin problem çözme becerileri ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
72	İLKAY BAŞÇAM ÇELİK	2011	<i>İlköğretim II. kademe Türkçe ders kitaplarında yer alan öyküleyici metinlerin eleştirel düşünme becerisi kazandırma açısından incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
73	GÜLCE COŞKUN	2011	<i>Eleştirel düşünme eğitiminin müzik eğitiminde performansa etkisi</i>	Doktora
74	BİRSEN ERKUŞ	2011	<i>Özel hastanelerde çalışan yönetici hemşirelerin ve hemşirelerin eleştirel düşünme düzeyi ve problem çözme becerileri</i>	Yüksek Lisans
75	NEDRET ÖZTÜRK OVA	2011	<i>Güzel sanatlar lisesi öğrencileri ile fen lisesi öğrencilerinin eleştirel düşünme ve üstbiliş eğilimlerinin karşılaştırılması</i>	Yüksek Lisans
76	CANAN DİLEK EREN	2011	<i>Fen eğitiminde probleme dayalı öğrenmenin eleştirel düşünme eğilimine, kavram öğrenmeye ve bilimsel yaratıcı düşünme becerisine etkisi</i>	Doktora
77	MELİS YEŞİLPINAR	2011	<i>Sınıf öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının eleştirel düşünmenin öğretimine yönelik yeterliklerine ilişkin görüşleri</i>	Yüksek Lisans
78	SERHAT ARSLAN	2011	<i>Çevre eğitiminin eleştirel düşünme ve çevreye yönelik tutum üzerine etkisi (Sakarya il örneği)</i>	Yüksek Lisans
79	CİHAN TABAK	2011	<i>Müzik eğitimi öğretmenliği anabilim dalı 4. Sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri</i>	Yüksek Lisans
80	ESRA NUR TİRYAKİ	2011	<i>Üniversite öğrencilerinin tartışmacı metin yazma becerileri ile yazma kaygısı ve eleştirel düşünme becerileri</i>	Yüksek Lisans
81	ERKAN CEYHAN	2011	<i>İlköğretim I. kademe öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
82	NEJLA GÜLTEPE	2011	<i>Bilimsel tartışma odaklı öğretimin lise öğrencilerinin bilimsel süreç ve eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine etkisi</i>	Doktora
83	AYŞEGÜL SEMİZ	2011	<i>4. ve 5. sınıf ders kitaplarında bulunan soruların eleştirel düşünmeye uygunluğu ve etkinlikler üzerine öğretmen görüşleri</i>	Yüksek Lisans
84	ÇELEBİ ULUYOL	2011	<i>Web destekli örnek olay yönteminde çoklu bakış açısı ve yüz yüze etkileşimin öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi</i>	Doktora
85	BİHTER AKYOL DAYI	2011	<i>Görsel sanatlar dersinde eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğrenci tutumları ve öğretmen görüşleri</i>	Yüksek Lisans
86	TANER DEMİR	2011	<i>Ortaöğretim dokuzuncu sınıf öğrencilerinin yetenek düzeyleri ve eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
87	SAADET AÇIKGÖZ	2011	<i>İlköğretim öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileriyle matematik başarıları arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans

AYRANCI

88	ELİF YUVA	2011	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Cebeci Araştırma ve Uygulama Hastanesi hemşirelerinin eleştirel düşünme eğilim düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi	Yüksek Lisans
89	NACİYE YILDIZ	2011	İlköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersinde eleştirel düşünme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi	Yüksek Lisans
90	NİHAN HAZER	2011	Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eleştirel düşünme yeterlilik düzeyleri (Malatya ili örneği)	Yüksek Lisans
91	YUSUF KIZILTAŞ	2011	Sınıf öğretmeni adaylarının ve sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Van ili örneği	Yüksek Lisans
92	ÖZLEM GELİCİ	2011	İşbirlikli öğrenme tekniklerinin ilköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin matematik dersi cebir öğrenme alanındaki başarı, tutum ve eleştirel düşünme becerilerine etkileri	Yüksek Lisans
93	ZÜHAL BÜYÜKARSLAN	2011	İlköğretim dördüncü ve beşinci sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metin etkinliklerinin eleştirel düşünme becerileriyle örtüşme düzeyi	Yüksek Lisans
94	FİGEN KANİK	2010	Öğretmenlerin eleştirel düşünme anlayışlarının ve 7. sınıf düzeyinde eleştirel düşünmeyi geliştirmeye ilişkin uygulamalarının değerlendirilmesi	Doktora
95	BELGİN YILDIRIM	2010	Beceri temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğrenci hemşirelerde eleştirel düşünme gelişimine etkisi	Doktora
96	HAMİDE BODUR	2010	İlköğretim ikinci sınıf hayat bilgisi dersinde içerik temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
97	DİDEM DAĞKIRAN	2010	Çalışma arkadaşı geri bildiriminde birinci ve ikinci dil kullanımının eleştirel düşünme üzerine etkisi	Yüksek Lisans
98	FATİH EYİ	2010	Başarı hedefyönelimleri ile iş özellikleri arasındaki ilişkide eleştirel düşünmenin ara değişken rolü	Yüksek Lisans
99	HURİYE IŞIK	2010	Lise öğrencilerinin eleştirel okuma seviyeleri ve eleştirel okuma seviyeleri ile eleştirel düşünme eğilimleri ve okuma sıklığı arasındaki ilişki	Yüksek Lisans
100	SAADET ERZİNCANLI	2010	Hemşirelerin eleştirel düşünme eğilimleri ve problem çözme becerilerinin incelenmesi	Yüksek Lisans
101	MEHMET RAZGATLIOĞLU	2010	İlköğretim 5.sınıf Türkçe ders kitaplarının eleştirel düşünme açısından incelenmesi	Yüksek Lisans
102	ÖMÜR GÜRDOĞAN BAYIR	2010	Sosyal bilgiler dersinde güncel olaylardan yararlanmanın öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
103	ASLIHAN BABUR	2010	Bolu Gazipaşa İlköğretim Okulu 5. sınıf bilişim teknolojileri dersinde ağ günlüğü ortamında ?Yayıncılığa Başlıyorum? ünitesinin işlenmesinin eleştirel düşünmeye, kalıcılığa ve akademik başarıya etkisi	Yüksek Lisans

104	SAFİYE ASLAN	2010	<i>Ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin üst bilimsel süreç ve eleştirel düşünme becerilerinin geliştirilmesine bilimsel tartışma odaklı öğretim yaklaşımının etkisi</i>	Doktora
105	EMEL YAĞMUR	2010	<i>7.sınıf fen ve teknoloji dersinin yaratıcı drama destekli işlenmesinin eleştirel düşünme becerisi ve başarı üzerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
106	SEZİN KAYAGİL	2010	<i>İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinde eleştirel düşünme becerilerinin matematik başarısını yordaması</i>	Yüksek Lisans
107	ESRA DOĞAN YILMAZ	2010	<i>Hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyleri ve kitap okuma alışkanlığına ilişkin tutumları</i>	Yüksek Lisans
108	NURAN BAŞOĞLU	2010	<i>İlk öğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin eleştirel düşünme eğitimiye uygunluğu</i>	Yüksek Lisans
109	HALİL İBRAHİM KAYA	2010	<i>Öğretmen eğitiminde yapılandırmacı öğrenmeye dayalı uygulamaların öğretmen adaylarının problem çözme, eleştirel düşünme ve yaratıcı düşünme eğilimlerine etkileri</i>	Doktora
110	ZAFER İBRAHİMOĞLU	2010	<i>6.sosyal bilgiler dersinde örnek olay kullanımının öğrencilerin akademik başarı derse karşı tutum ve eleştirel düşünme becerileri üzerine etkileri</i>	Yüksek Lisans
111	ÖZLEM GÜNER	2010	<i>Sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ile sınıf yönetimi yeterliliği algıları arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
112	SEMİHA SAĞ	2010	<i>Kız meslek liseleri el sanatları bölümü eğitim programlarının öğrencilerin problem çözme ve eleştirel düşünme gücüne etkisi</i>	Yüksek Lisans
113	ESRA BOZKURT	2010	<i>İlköğretim 5.sınıf fen ve teknoloji dersi 'maddenin değişimi ve tanınması' ünitesinde gazetelerden yararlanılarak hazırlanan ders etkinliklerinin tutum, başarı ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
114	UĞUR BAKAN	2010	<i>İlköğretim medya okuryazarlığı dersinin öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
115	SELMA ATAY	2010	<i>Kavram haritaları ile oluşturulan bakım planlarının öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerine etkisi</i>	Doktora
116	SEÇİL AÇAR	2010	<i>İlköğretim sosyal bilgiler dersinde gözlem gezisi uygulamasının öğrencilerin eleştirel düşünme becerisine ve çevre duyarlılığına etkisi</i>	Yüksek Lisans
117	EDA DEMİRHAN	2010	<i>Beyin temelli öğrenme kuramına dayalı biyoloji öğretiminin akademik başarı, tutum, özyeterlik algısı ve eleştirel düşünme eğilimi üzerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
118	HAKAN TURAN	2010	<i>Sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacı özellikleri ile yaratıcı düşünme, problem çözme becerileri ve eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki açıklayıcı ilişkiler örüntüsü</i>	Doktora
119	FİGEN ŞENGÜL	2010	<i>Hemşirelik eğitim modellerinin öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerine etkisi: Çok merkezli çalışma</i>	Yüksek Lisans
120	S. SEDA BAPOĞLU	2010	<i>Üstün ve normal çocukların yaratıcı ve eleştirel düşünme düzeylerinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans

121	GAMZE ÇELİK	2010	9. sınıf Türk edebiyatı öğretim programının eleştirel düşünme açısından öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
122	MUSTAFA OBAY	2009	Problem çözme yoluyla eleştirel düşünme becerilerinin gelişim sürecinin incelenmesi	Doktora
123	SEZGİN BAĞDAT	2009	Eleştirel düşünmenin okuma becerileri üzerindeki etkisi: Yapılandırıcı bir yaklaşım	Yüksek Lisans
124	CENK YOLDAŞ	2009	Çevre bilimi dersinin sınıf öğretmeni adaylarının eleştirel düşünme becerileri, erişileri ve tutumlarına etkisi	Doktora
125	SİDE YILDIRIM ANKARALIGİL	2009	İlköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinde medya okuryazarlığı ve eleştirel düşünme üzerine bir araştırma	Yüksek Lisans
126	ENVER OFLAS	2009	İlköğretim öğrencilerinde eleştirel düşünme becerisi düzeyinin incelenmesi: Van ili örneği	Yüksek Lisans
127	HALİL İBRAHİM YILDIRIM	2009	Eleştirel düşünmeye dayalı fen eğitiminin öğrenme ürünlerine etkisi	Doktora
128	BEYZA ÖZER SÖĞÜT	2009	Öğrencilerin ve matematik öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerilerini kazanmaya yönelik görüşleri	Yüksek Lisans
129	SEMRA TURAN	2009	Eleştirel düşünme becerilerini temel alan biyoloji dersinin ortaöğretim öğrencilerinin ekolojik etik yaklaşımlarına etkisi	Yüksek Lisans
130	ESRA ALTINTAŞ	2009	Purdue modeline dayalı matematik etkinliği ile öğretimin üstün yetenekli öğrencilerin başarılarına ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
131	ORHAN CİHAN DOLAPCI	2009	Öğretmenleri eleştirel düşünme konusunda bilgilendirmeye yönelik seminer çalışmasının değerlendirilmesi	Yüksek Lisans
132	MUSTAFA ŞENTÜRK	2009	İlköğretim programının eleştirel düşünmeyi geliştirmesine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi (Diyarbakır ili örneği)	Yüksek Lisans
133	ÖZNUR SARIOĞLU	2009	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde çalışan yoğun bakım ve servis hemşirelerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin karşılaştırılması	Yüksek Lisans
134	ELİF DENİZ	2009	Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme beceri düzeyleri üzerine bir inceleme	Yüksek Lisans
135	ÖZLEM ŞAHİN	2009	Eleştirel düşünme becerilerini ölçmeyi amaçlayan iki testin psikometrik özelliklerinin incelenmesi	Yüksek Lisans
136	MEHMET KÖSEOĞLU	2009	Sosyal bilgiler dersinde karikatür kullanımının eleştirel düşünmeye etkisi	Yüksek Lisans
137	NURAY NARİN	2009	İlköğretim ikinci kademe sosyal bilgiler öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerilerinin incelenmesi	Yüksek Lisans
138	ÖZNUR EKİNCİ	2009	Öğretmen adaylarının empatik ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi	Yüksek Lisans
139	KENAN ALLAHVERDİ	2009	John Dewey'de eleştirel düşünme yaklaşımı	Yüksek Lisans

140	MEHMET ESKİTÜRK	2009	<i>Sosyal bilgiler dersinde eleştirel düşünme becerilerini temel alan iş birlikli öğretim etkinliklerinin akademik başarı düzeyine etkisi</i>	Yüksek Lisans
141	SEVGİ BUDAK COŞKUN	2009	<i>İlköğretim 8. sınıf matematik dersinin disiplinler arası yaklaşımla işlenmesinin öğrencilerin matematik başarıları ve eleştirel düşünme eğilimleri üzerindeki etkisinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
142	BİRSEN KARAKUŞ	2009	<i>İlköğretim 6-8. sınıf fen ve teknoloji ders kitaplarındaki metinlerin eleştirel düşünme unsurları açısından değerlendirilmesi</i>	Yüksek Lisans
143	YASEMİN ERDEN	2009	<i>Öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimlerinin mesleki özellikler açısından karşılaştırılması: Çankaya, Yenimahalle, Mamak İlköğretim Okulları örneği</i>	Yüksek Lisans
144	MERYEM NUR AYDEDE	2009	<i>Aktif öğrenme uygulamalarının öğrencilerin kendi kendine öğrenme ve eleştirel düşünme becerileri ile öz yeterlilik inançlarına ve erişilerine etkisi</i>	Doktora
145	AYŞEGÜL İŞLEKELLER	2008	<i>Eleştirel düşünme becerilerini temel alan Türkçe öğretiminin üstün ve normal zihin düzeyindeki öğrencilerin erişi, eleştirel düşünme düzeylerine ve tutumlarına etkisi</i>	Yüksek Lisans
146	ROJDA YAĞCI	2008	<i>Sosyal bilgiler öğretiminde eleştirel düşünme: ilköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler öğretiminde, öğretmenlerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için uyguladıkları etkinliklerin değerlendirilmesi</i>	Yüksek Lisans
147	BANU YÜCEL	2008	<i>Eleştirel düşünmeye dayalı öğretim ile zenginleştirilen gelişim ve öğrenme dersinin ihtiyaçlarının, tasarımının, uygulamasının ve çıktılarının bir değerlendirmesi</i>	Doktora
148	DİDEM TUFAN	2008	<i>Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri: Orta Doğu Teknik Üniversitesi yabancı dil öğretmenliği örneği</i>	Yüksek Lisans
149	MELEK TÜRKMEN DAĞLI	2008	<i>Eleştirel düşünmenin Türkçe öğretiminde planlama ve uygulama süreçlerine entegrasyonu: Üç öğretmenin karşılaştırmalı durum çalışması</i>	Doktora
150	ÖZLEM ATIKLER	2008	<i>Eleştirel düşünme becerileri ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin İngilizce hazırlık okulu orta düzey İngilizce öğrencilerinin kompozisyon yazma becerilerinin geliştirilmesi</i>	Yüksek Lisans
151	GÜLAY KALKAN	2008	<i>Yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyleri</i>	Yüksek Lisans
152	SERKAN ŞENDAĞ	2008	<i>Çevrimiçi probleme dayalı öğrenmenin öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerine ve akademik başarılarına etkisi</i>	Doktora
153	ÖZLEM YAHŞİ CEVHER	2008	<i>2006 Türkçe programının ilköğretim 6. sınıf düzeyinde eleştirel düşünme becerisine etkililiği</i>	Yüksek Lisans
154	ÖZGÜL BOZOĞLU	2008	<i>Felsefe dersinde eleştirel düşünme becerilerinin kazandırılmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri</i>	Yüksek Lisans
155	AYLİN ÇETİN	2008	<i>Sınıf öğretmeni adayların eleştirel düşünme gücü</i>	Yüksek Lisans
156	ESRA BİRİNCİ	2008	<i>Materyal tasarımı ve geliştirilmesinde proje tabanlı öğrenmenin kullanılmasının öğretmen adaylarının eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme ve bilimsel süreç becerilerine etkisi</i>	Yüksek Lisans

157	TÜLAY KAHRAMAN	2008	<i>İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ile öğrenci algılarına göre öğretmenlerin sınıf içi demokratik davranış düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
158	FATMA SAÇLI	2008	<i>Beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük ve rekreasyon programlarında öğrenim gören öğrencilerin eleştirel düşünme düzeylerinin saptanması ve karşılaştırılması</i>	Yüksek Lisans
159	KEZBAN ZAYIF	2008	<i>Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri</i>	Yüksek Lisans
160	GÜLNUR CANDAN GÜRLEYÜK	2008	<i>Sınıf öğretmeni adaylarının çeşitli değişkenler açısından eleştirel düşünme eğilimleri, problem çözme becerileri ve akademik başarı düzeylerinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
161	HAKAN GÜLVEREN	2007	<i>Eğitim fakültesi öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ve bu becerileri etkileyen eleştirel düşünme faktörleri</i>	Doktora
162	CANER ŞENGÜL	2007	<i>Fizik öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimi düzeyleri ve düzenledikleri etkinliklerde eleştirel düşünmenin yeri</i>	Yüksek Lisans
163	AHMET KURNAZ	2007	<i>İlköğretim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde beceri ve içerik temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri, erişimi ve tutumlarına etkisi</i>	Doktora
164	NİLÜFER ÖZGÜR	2007	<i>Öğretmen soruları: Eleştirel düşünmeye teşvik ediyorlar mı?</i>	Yüksek Lisans
165	EMİNE EBRU ERÜS	2007	<i>Analitik geometri dersinde eleştirel düşünme becerilerine dayalı öğretimin öğrenci erişimi düzeyi ve kalıcılığa etkisi</i>	Yüksek Lisans
166	CÜNEYT AKAR	2007	<i>İlköğretim öğrencilerinde eleştirel düşünme becerileri</i>	Doktora
167	GÜLSEN ÖZCAN	2007	<i>Problem çözme yönteminin eleştirel düşünme ve erişime etkisi</i>	Doktora
168	SEVİM ÇEKİÇ	2007	<i>Matematik öğretmenliği lisans öğrencilerinin eleştirel düşünme gücü düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
169	GÜLSEREN KÜÇÜK	2007	<i>Aday öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimleri ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
170	FİGEN ÜNAL	2007	<i>Anadolu üniversitesi bilgi yönetimi önlisans programı'nın eleştirel düşünme açısından incelenmesi</i>	Doktora
171	BAYRAM ÖZER	2007	<i>Öğrenci merkezli karma öğretim yönteminin öğretimde planlama ve değerlendirme dersinde akademik başarı ve eleştirel düşünmeye etkisi</i>	Doktora
172	CANAN KOÇ	2007	<i>Aktif öğrenmenin okuduğunu anlama, eleştirel düşünme ve sınıf içi etkileşim üzerindeki etkileri</i>	Doktora
173	ÜLKÜ AKAR	2007	<i>Öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerileri ve eleştirel düşünme beceri düzeyleri arasındaki ilişki</i>	Yüksek Lisans
174	CEMİLE CİHANER	2007	<i>Eleştirel düşünme becerisi kazandırma yönüyle Bilgin Adalı'nın çocuk kitapları</i>	Yüksek Lisans
175	BİRSEL AYBEK	2006	<i>Konu ve beceri temelli eleştirel düşünme öğretiminin öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimi ve düzeyine etkisi</i>	Doktora
176	NEZAKET ÖZTÜRK	2006	<i>Hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyleri ve eleştirel düşünmeyi etkileyen faktörler</i>	Yüksek Lisans

177	ÖZLEM MECİT	2006	<i>7E öğrenme evresi modelinin beşinci sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme yeteneği gelişimine etkisi</i>	Doktora
178	OKAN CEM ÇIRAKOĞLU	2006	<i>Kontrol odağının ve eleştirel düşünmenin üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerindeki doyumsuzlukları ele alış biçimleri üzerindeki rolü</i>	Doktora
179	FATMA ALKAYA	2006	<i>Eleştirel düşünme becerilerini temel alan fen bilgisi öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi</i>	Yüksek Lisans
180	MEHMET KAAAN DEMİR	2006	<i>İlköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler derslerinde eleştirel düşünme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi</i>	Doktora
181	LEMAN ŞENTURAN	2006	<i>Hemşirelik öğrencilerinde eleştirel düşünme</i>	Doktora
182	ABDULKERİM KARADENİZ	2006	<i>Liselerde eleştirel düşünme eğitimi</i>	Yüksek Lisans
183	ELİF DİRİMEŞE	2006	<i>Hemşirelerin ve öğrenci hemşirelerin eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
184	BURCU ÇALIŞKAN	2006	<i>İlköğretim ikinci kademe 7. sınıflarda İngilizce öğretiminde öykünün canlandırılması yolu ile öğrencilerin yaratıcılığı ve eleştirel düşünme yeteneğini arttırma</i>	Yüksek Lisans
185	RAZİYE KALOÇ	2005	<i>Ortaöğretim kurumu öğrencilerinin eleştirel düşünme becerileri ve eleştirel düşünme becerilerini etkileyen etmenler</i>	Yüksek Lisans
186	ŞULE AY	2005	<i>Ortaöğretim öğrencilerinin eleştirel düşünme güçleri ve öğrencileri etkileyen eleştirel düşünme faktörleri: Düzce ili örneği</i>	Doktora
187	HAKAN ARAL	2005	<i>Devlet ve özel ortaöğretim okullarında öğrtim gören öğrencilerin eleştirel düşünme becerileri</i>	Yüksek Lisans
188	ASİYE ÇIĞRI YILDIRIM	2005	<i>Türkçe ve Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerilerinin incelenmesi</i>	Yüksek Lisans
189	SELÇUK ÖZDEMİR	2005	<i>WEB ortamında bireysel ve işbirlikli problem temelli öğrenmenin eleştirel düşünme becerisi, akademik başarı ve internet kullanımına yönelik tutuma etkileri</i>	Doktora
190	SİBEL GÜZEL	2005	<i>Eleştirel düşünme becerilerini temele alan ilköğretim 4. sınıf sosyal bilgiler öğretiminin öğrenme ürünlerine etkisi</i>	Yüksek Lisans
191	EBRU ŞENKAYA	2005	<i>Yabancı dil yazma öğretiminde eleştirel düşünme becerilerinin kullanımının başarıya etkisi</i>	Yüksek Lisans
192	BÜLENT ÖZDEN	2005	<i>Eğitim fakültesi ilköğretim bölümü anabilim dalı programlarının eleştirel düşünme becerilerinin gelişimine etkisi</i>	Yüksek Lisans
193	EYLEM GÖKÇE CENGİZ	2004	<i>Üniversite öğrencilerine yönelik eleştirel düşünme etkinliklerinin eleştirel düşünme eğilimi ve becerileri açısından değerlendirilmesi</i>	Yüksek Lisans
194	ÖMAY ÇOKLUK BÖKEOĞLU	2004	<i>Eleştirel düşünmeyi destekleyici işbirlikli öğrenme ortamında gerçekleştirilen öğretimin eleştirel düşünmeye ve istatistiğe giriş dersindeki öğrenci başarısına etkisi</i>	Doktora
195	ESRA YALÇIN MAVİLİ	2004	<i>İletişimde mantık yürütme ve eleştirel düşünme yöntem ve yaklaşımlarının rolü ve önemi: Politik lider sunumlarının analize yönelik kalitatif bir araştırma</i>	Yüksek Lisans

196	YASEMİN DERELİOĞLU	2004	Üniversite öğrencilerinde eleştirel düşünme ile denetim odağı arasındaki ilişkinin incelenmesi	Doktora
197	KEMAL DİL	2003	Ankara'daki polis akademisi öğrencilerinin eleştirel düşünme beceri düzeylerini belirleme	Yüksek Lisans
198	SEÇİL DAYIOĞLU	2003	Hacettepe Üniversitesi İngilizce hazırlık okulu öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyleri üzerine betimleyici bir araştırma	Yüksek Lisans
199	TAŞKIN DENİZ	2003	Coğrafya öğretiminde eleştirel düşünme yönetiminin başarıya etkisi	Yüksek Lisans
200	MERYEM MİRİOĞLU AKÇAYOĞLU	2002	Yabancı bir dilde yeterlilik ve eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki	Doktora
201	SEMİH İRFANER	2002	Eleştirel düşünme oluştanlarının Bilkent Üniversitesi birinci sınıf İngilizce programı bünyesinde verilen ENG 101 dersinde uygulanması	Yüksek Lisans
202	CENK AKBIYIK	2002	Eleştirel düşünme eğilimleri ve akademik başarı	Yüksek Lisans
203	DİL RÜBA KÜRÜM	2002	Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme gücü	Yüksek Lisans
204	DURAN ÖZÜBERK	2002	Feuerstein'in aracılı zenginleştirme programı temel alınarak hazırlanan programın lise birinci sınıf öğrencilerinin eleştirel düşünme becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
205	ARZU ŞAHBAT	2002	Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmen tutumlarının öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
206	SEMİH ŞAHİNEL	2001	Eleştirel düşünme becerileri ile tümleşik dil becerilerinin geliştirilmesi	Doktora
207	ORHAN AKINOĞLU	2001	Eleştirel düşünme becerilerini temel alan fen bilgisi öğretiminin öğrenme ürünlerine etkisi	Doktora
208	TAHSİN TOKYÜREK	2001	Öğretmen tutumlarının öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi	Yüksek Lisans
209	SATI DİL (COŞKUN)	2001	Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin eleştirel düşünme düzeyleri	Yüksek Lisans
210	FATMA MUNZUR	1999	Türk dili ve edebiyatı ders kitaplarında eleştirel düşünme eğitimi üzerine bir değerlendirme (Lise 1 ve 2 örnekleri)	Yüksek Lisans
211	SERDAL ÖNER	1999	İlköğretim beşinci sınıf sosyal bilgiler dersinde kubaşık öğrenme yönteminin eleştirel düşünme ve akademik başarıya etkisi	Yüksek Lisans